

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Педагогічний факультет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Приймальної комісії
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний
університет»

Протокол № 4

від « 25 » березня 2021 р.

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Вченою радою
педагогічного факультету

Протокол № 7

від « 23 » березня 2021 р.

Голова Приймальної комісії

Омельченко С.О.

М.П.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для вступників на денну (заочну) форму навчання
ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
для здобуття магістерського рівня вищої освіти
за спеціальністю 231 Соціальна робота

Слов'янськ – 2021

Укладачі програми:

Коношенко С.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Коношенко Н.А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти та соціальної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Трубник І.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти та соціальної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Стьопкіна А.С., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти та соціальної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Пояснювальна записка

Для успішної підготовки сучасного фахівця у галузі соціальної роботи важливим є врахування нових соціально-педагогічних умов, оскільки потреба суспільства у висококваліфікованих спеціалістах постійно зростає.

Програма до фахового вступного випробування побудована згідно навчальних планів зі спеціальності 231 Соціальна робота. Зміст програми охоплює основні теми навчальних дисциплін, які містять теоретичні та методичні питання, що дає можливість різнобічно виявити рівень фахової підготовки студентів, їх загальну психолого-педагогічну обізнаність, ступінь практичної готовності до майбутньої професійної діяльності.

Зміст фахового випробування включає завдання з навчальних дисциплін «Теорія соціальної роботи», «Технології соціальної роботи», «Основи профілактично-реабілітаційної роботи», «Методика роботи з громадськими організаціями» та передбачає виявлення рівня знань із процесу організації і здійснення соціальної роботи з різними категоріями дітей та молоді; ролі виховання та навчання у формуванні особистості; сутність і специфіку технологій соціальної роботи, принципів їх розробки; характеристику загальних і конкретних технологій соціальної роботи з різними групами клієнтів; особливості, можливості та умови ефективної реалізації загальнонаукових та специфічних методів в практиці соціальної роботи; уміти: добирати технологію та, в разі необхідності, адаптувати її відповідно поставленої мети, особливостей проблеми та потреб клієнтів, а також реальної ситуації; проектувати, планувати, організовувати та аналізувати адекватні форми соціальної роботи; будувати стратегію соціальної роботи, спрямовану на мотивацію саморозвитку особистості клієнта, реалізацію творчого потенціалу, здібностей, задатків, активізацію зусиль клієнтів (індивідів, груп, спільнот) на вирішення власних проблем.

Форма проведення фахового випробування.

Всі випробування проводяться у формі тестування з одиничним вибором відповідей та оцінюються в 60 балів з подальшим переведенням в 200 бальну систему.

Структура та зразок білету

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Педагогічний факультет

БІЛЕТ № 1

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для здобуття рівня

магістр

за спеціальністю

231 Соціальна робота

(код та назва спеціальності)

1. Хто написав наукову працю «Дружній візит до бідняків: керівництво для працюючих в благодійницьких організаціях» (1899), де вперше обґрунтовані теоретичні аспекти соціальної роботи з населенням?
а) Мері Річмонд;
б) Пауль Наторп;
в) Адольф Дістервег
2 б.
2. Згідно з яким підходом мета соціальної роботи - це позбавити людей від страхів, вселити в них надію, змінити стиль життя, навчити отримувати від нього задоволення?
а) Біхевіористський;
б) Когнітивний ;
в) Екзистенціальний
2 б.
3. Згідно з яким підходом мета соціальної роботи - зміна поведінки клієнта?
а) Біхевіористський;
б) Когнітивний ;
в) Екзистенціальний
2 б.
4. Згідно з яким підходом мета соціальної роботи - допомога клієнту у зміні своїх пізнавальних процесів, що дає йому можливість самому справитися з емоційними й поведінковими проблемами?
а) Біхевіористський;
б) Когнітивний ;
в) Екзистенціальний
2 б.
5. Згідно з яким підходом мета соціальної роботи - посилення адаптивних спроможностей людей?
а) Біхевіористський;
б) Екологічний ;
в) Екзистенціальний
2 б.
6. Згідно з яким підходом мета соціальної роботи - турбота про добробут і розкриття можливостей особистості, сім'ї й суспільства?
а) Соціально-педагогічний;
б) Соціального навчання;
в) Екзистенціальний
2 б.

7. Згідно з яким підходом мета соціальної роботи - навчання клієнтів соціальним умінням і навичкам, необхідним їм як для вирішення наявних проблем, так і для попередження їхньої появи? 2 б.
- а) Соціально-педагогічний;
 - б) Соціального навчання;
 - в) Екзистенціальний
8. Згідно з яким підходом мета соціальної роботи - вирішення усвідомлюваних клієнтами проблем з акцентом на стимулювання й підтримку їх власних спроможностей і ресурсів? 2 б.
- а) Соціально-педагогічний;
 - б) Соціального навчання;
 - в) Проблемно-орієнтований
9. Розробка законодавчих актів та організація інфраструктури соціальної допомоги – це: 2 б.
- а) Макрорівень організації соціальної роботи;
 - б) Мезорівень організації соціальної роботи;
 - в) Мікрорівень організації соціальної роботи.
10. Здійснення патронажу та надання індивідуальних консультацій соціальної допомоги – це: 2 б.
- а) Макрорівень організації соціальної роботи;
 - б) Мезорівень організації соціальної роботи;
 - в) Мікрорівень організації соціальної роботи.
11. Надання допомоги сім'ї й різноманітним групам тих, хто цього потребує – це: 2 б.
- а) Макрорівень організації соціальної роботи;
 - б) Мезорівень організації соціальної роботи;
 - в) Мікрорівень організації соціальної роботи.
12. У якому році у кваліфікаційному довіднику професій з'явилася посада "спеціаліст із соціальної роботи"? 2 б.
- а) 1989;
 - б) 1991;
 - в) 1994
13. Згідно з яким практичним підходом вирішення соціальних проблем має здійснюватися шляхом перетворення самого суспільного устрою? 2 б.
- а) Антропологічний;
 - б) Революційно-перетворюючий;
 - в) Реформістський
14. Генограма сім'ї - це: 2 б.
- а) схема сімейної історії;
 - б) візуалізація уявлень про сімейні взаємини;
 - в) раціоналізація емоційно-психічних сімейних взаємин;
 - г) маніпулювання сімейними взаєминами.
15. Хто найбільш повно охарактеризував технологічність творчого 2 б.

- аналізу і діагнозу проблем соціального розвитку?
- а) О.Кульчицький;
 - б) В.Вернадський;
 - в) В.Липинський;
 - г) Д.Чижевський.
16. Термін "соціальна діагностика" отримав поширення: 2 б.
- а) в кінці XIX ст.;
 - б) в 10-20-х рр. XX ст.;
 - в) в 20-30-х рр. XX ст.
 - г) в 30-40-х рр. XX ст.
17. Етап технології соціальної роботи, пов'язаний з формулюванням цільової установки, визначенням предмета технологізації, є: 2 б.
- а) теоретичний етап;
 - б) методичний;
 - в) процедурний;
 - г) діяльніший.
18. Яке з визначень соціальних технологій є неправильним? 2 б.
- а) сукупність методів дослідження різноманітних явищ і процесів, вироблення варіантів управлінських рішень;
 - б) сукупність способів професійного впливу на соціальний об'єкт із метою його поліпшення, забезпечення оптимізації функціонування при можливому тиражуванні певної системи впливу;
 - в) сукупність засобів, методів впливу на соціальний об'єкт з метою збереження його функціонального стану і попередження можливих негативних процесів у його життєдіяльності;
 - г) залежність вирішення соціальної проблеми від особистісного фактора.
19. Технологічність соціальної сфери є характерною для суспільства: 2 б.
- а) тоталітарного;
 - б) демократичного;
 - в) з елементами лібералізму;
 - г) високорозвинутого технічно.
20. Технологічний підхід до явищ соціальної дійсності зумовлений: 2 б.
- а) традиційним розвитком суспільства;
 - б) ускладненням суспільних процесів;
 - в) розвитком біології;
 - г) дегуманізацією людської свідомості.
21. У підпорядкуванні якого відомства знаходяться пансіонати для ветеранів? 4 б.
- а) Міністерство охорони здоров'я;
 - б) Міністерство ветеранів і чорнобильців ;
 - в) Міністерство соціальної політики
22. Хто є основоположником науки соціального управління? 4 б.
- а) А.Файоль;
 - б) Г. Форд;
 - в) Ф. Тейлор
23. У якому році був прийнятий в США "Кодекс етики 4 б.

Національної Асоціації соціальних працівників”?

- а) 1946;
- б) 1976;
- в) 1997

24. Вчення про найбільш оптимальні методи, засоби і прийоми, необхідні в певній ситуації для вирішення соціально-педагогічних проблем - це: 4 б.
- а) теоретична соціально-педагогічна технологія;
 - б) дослідницька соціально-педагогічна технологія;
 - в) прикладна технологія загального типу;
 - г) прикладна технологія конкретного типу.
25. Метод роботи з експертами, спрямований на переборення конформізму експертів: 4 б.
- а) метод Морено;
 - б) метод Дельфі;
 - в) метод активізації;
 - г) метод письмової оцінки.

Разом 60 балів

Таблиця переведення у 200 бальну систему

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
100	102	104	106	108	110	112	114	116	118	120	122	124	126	128	130	132
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
134	136	138	140	142	144	146	148	150	152	154	156	158	160	162	164	166
44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
168	170	172	174	176	178	180	182	184	186	188	190	192	194	196	198	200

Голова атестаційної комісії

(підпис)

Коношенко С.В.

(прізвище та ініціали)

Голова приймальної комісії

(підпис)

Омельченко С.О.

(прізвище та ініціали)

Критерії оцінювання

Фахове випробування (200 балів).

Кількість тестових питань у білетах – 25, з них 20 питань оцінюються по 2 бали за кожне та 5 питань по 4 бали за кожне (тобто всього 60 балів).

Мінімальна кількість балів – 10 балів.

Переведення в 200 бальну систему здійснюється наступним чином:

Бали отримані на випробуванні	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Бал, що вноситься до відомості	100	102	104	106	108	110	112	114	116	118	120	122	124	126	128	130	132
Бали отримані на випробуванні	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
Бал, що вноситься до відомості	134	136	138	140	142	144	146	148	150	152	154	156	158	160	162	164	166
Бали отримані на випробуванні	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
Бал, що вноситься до відомості	168	170	172	174	176	178	180	182	184	186	188	190	192	194	196	198	200

Перелік тем для підготовки до випробування

1. Сутність і генеза поняття соціальної роботи.
2. Феномен соціальної роботи як наукова теорія й суспільна практика.
3. Соціальна робота в понятійному просторі.
4. Підготовка фахівців соціальної роботи в Україні.
5. Цінності в соціальній роботі.
6. Соціальна робота як суспільна практика.
7. Методологія й методи соціальної роботи.
8. Соціальна робота як цілеспрямована діяльність у суспільстві.
9. Соціальна робота й суспільні рухи.
10. Проблемне поле соціальної роботи в сучасному суспільстві.
11. Деонтологія окремих видів взаємодії в соціальній роботі.
12. Основи менеджменту соціальної роботи.
13. Інститут супервізорства в соціальній роботі.
14. Теорія становлення соціальної роботи в різні історичні періоди.
15. Теоретичні основи соціальної профілактики населення.
16. Система соціальної профілактики населення.
17. Основні види профілактичної роботи з населенням.
18. Сутність реабілітації як наукового феномену.
19. Функції і принципи реабілітації.
20. Фактори і механізми реабілітації.
21. Види реабілітації і рівні її реалізації.
22. Основні напрями реабілітаційного процесу
23. Історія виникнення та основні етапи розвитку громадських організацій в Україні
24. Нормативно–правова база діяльності і функціонування громадських організацій в Україні
25. Основні складові діяльності громадських організацій
26. Зв'язки з громадськістю в діяльності громадських організацій.
27. Фандрайзинг у діяльності громадських організацій.
28. Законодавча база діяльності соціального гувернера.
29. Історичний огляд становлення та розвитку гувернерства.
30. Оцінка потреб дитини в контексті загальних закономірностей розвитку особистості.
31. Оцінювання як процес та фундаментальна технологія.
32. Оцінка потреб як компонент процесу оцінювання.
33. Загальна характеристика Моделі оцінки та підходу до здійснення оцінки потреб дитини та її сім'ї.
34. Особливості проведення та документування експрес-оцінки.
35. Специфіка здійснення та оформлення початкової оцінки.
36. Комплексна оцінка: логіка її проведення та документування.
37. Роль соціальної технологізації в оптимізації соціальної сфери
38. Технологія соціальної роботи як галузь соціальних технологій
39. Соціальна діагностика в технологіях соціальної роботи
40. Технологія соціальної експертизи
41. Технології проектування в соціальній роботі

42. Технології соціального передбачення
43. Технології соціальної профілактики та адаптації
44. Технології соціальної реабілітації та терапії
45. Технології групової роботи
46. Технології консультивання та посередництва
47. Технології зв'язку з громадськістю
48. Соціальне програмування як технології соціальної роботи
49. Технологія соціального діагнозу
50. Соціологічні технології в соціальній роботі
51. Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі
52. Психологічні технології в соціальній роботі
53. Технології соціальної роботи з клієнтами: бесіда, оціночний аналіз, ведення записів
54. Технології соціального захисту населення
55. Технології соціальної роботи з сім'єю
56. Технології соціальної роботи з жінками
57. Технології соціальної роботи з людьми літнього та старшого віку
58. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми та підлітками
59. Технології соціальної роботи з молоддю
60. Технології соціальної роботи з інвалідами
61. Технології соціальної роботи в пенітенціарній системі
62. Технологія соціальної роботи із жертвами сімейного насилля
63. Технології соціально - психологічної роботи з клієнтами, які схильні до суїциду
64. Технології соціальної роботи з мігрантами

Список рекомендованої літератури

1. Горшкова О.А. Опыт социальной работы за рубежом (краткий курс лекций) / О.А. Горшкова. - М., 2018. – 204 с.
2. Зверева І.Д. Соціальна робота в Україні: [навч. посіб. / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Харченко та ін.; // За заг. ред.: І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової]. – К.: Центр навчальної літератури, 2014. – 256 с.
3. Інтегрований курс соціально-педагогічної теорії і практики. Навч. посіб. // Південноукр. держ. пед. ун-т (Одеса) / Біла О.О., Богданова І.М., Курлянд З.Н. та ін./ За ред. І.М. Богданової. – Одеса: Пальміра, 2015. – 544с.
4. Лукашевич М. П. Соціалізація. Виховні механізми і технології : навч. метод. посіб. / М. П. Лукашевич. – К. : ІЗМН, 20118. – 112 с.
5. Капська А.Й. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю: Навч.-метод. посібник / А.Й. Капська. – К.: УДЦ ССМ, 2013. – 220 с.
6. Колков В.В., Студенова Е.Г. Основоположники социальной работы за рубежом: В. 2-х т. / Колков В.В., Студенова Е.Г. - М., 2007. – 186 с.
7. Менеджмент социальной работы: Учебное пособие / Под ред, Е.И. Комарова и А.И. Войтенко. - М., 2013. – 226 с.
8. Мигович І.І. Соціальна робота / І.І. Мигович. - Ужгород, 2007. – 325 с.
9. Методичний посібник з профілактики наркоманії та ВІЛ/СНІДу у шкільному та молодіжному середовищі / [за ред. Лазаренко Б. П., Пінчук І. М.]. – К., 2016. – 144 с.
10. Методичні рекомендації для соціальних працівників сільських та селищних центрів СССДМ / [Н. М. Комарова, О. В. Вакуленко, А. Г. Зінченко та ін]. – К. : ДСССДМ, 2016. – 176 с.
11. Підготовка волонтерів до соціальної роботи: начальні-методичний посібник / [за ред. А. Й. Капської]. – К : Дерсоцслужба, 2015. – 152 с.
12. Попович І.М. Соціальна робота в Україні і за рубежом. Навчально-методичний посібник / І.М. Попович. - Ужгород, 2015. – 267 с.
13. Профілактика вживання психоактивних речовин. Матеріали для проведення освітньо-профілактичної роботи. Частина II. / [за заг. ред. К. С. Шендеровського]. – К. : КМЦСССДМ, 2015. – 94 с.
14. Словник-довідник для соціальних працівників та соціальних педагогів / уклад. Безпалько О. та ін. ; за заг. ред. Капської А., Пінчук І. ; Укр. держ. центр соц. служб для молоді України. – К. : Б. в., 2014. – 260 с.
15. Социальная работа: теория и практика: Учебн. пособие / Отв. ред. Е.И.Холостова, А. С. Совина. - М., 2017. – 236 с.
16. Соціальна робота : короткий енциклопедичний словник. – К. : ДЦССМ, 2014. – 536 с.
17. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. / [Зверева І. Д., О. В. Безпалько, С. Я. Харченко та ін.] ; за заг. ред. І. Д. Зверевої, Г. М. Лактіонової. – К. : Наук. світ, 2011. – 233 с.
18. Соціальний супровід неблагополучної сім'ї : [науково-методичні матеріали / упор. Трубавіна І. М.]. – К. : ДЦССМ, 2013. – 86 с.
19. Соціальний супровід сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах: методичний посібник / [І. Д. Зверева та ін.]. – К. : Держсоцслужба, 2006. – 104 с.

20. Технологии социальной работы : [учебник для преподавателей, аспирантов и студентов / общ. ред. проф. Е. И. Холостова]. – М. : ИНФРА-М, 2017. – 400 с. – (Серия „Высшее образование”)
21. Технології навчання дорослих / [упоряд.: О. Главник, Г. Бевз]. – К. : Главник, 2016. – 128 с.
22. Технології роботи з різними категоріями клієнтів центрів соціальних служб для молоді : методичний посібник / [С. В. Толстоухова, О. О. Яременко, О. В. Вакуленко та ін.]. – К. : ДЦСССМ, 2013. – 88 с.
23. Технологія проведення тренінгів з формування здорового способу життя молоді / [упоряд.: Г. М. Бевз, О. П. Главник]. – К. : Український ін.-т соціальних досліджень, 2014. – 176 с. – (Серія „Формування здорового способу життя молоді” : у 14 кн., кн. 1)
24. Шахрай В.М. Технології соціальної роботи. Навчальний посібник / В.М.Шахрай. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 464 с.
25. Шендеровський К. Менеджмент у соціальній роботі. / К. Шендеровський. – К. : Главник, 2007. – 207 с.
26. Шендеровський К. С. Управління соціальною роботою з дітьми та молоддю. Менеджмент соціальної служби: навч.-метод. зб. для спеціаліста з соц. роботи системи центрів соц. служб для молоді м. Києва. / К. С. Шендеровський – К., 2012. – 158 с.